

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

z dnia 6 kwietnia 1995 r.

w sprawie ochrony gatunkowej roślin.

Na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i z 1994 r. Nr 89, poz. 415) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za podlegające ochronie ścisłej następujące dziko występujące gatunki roślin:

drzewa:

- 1) cis pospolity (*Taxus baccata*),
- 2) limba (*Pinus cembra*),
- 3) brzoza ojcowska (*Betula oycoviensis*),
- 4) jarząb szwedzki (*Sorbus intermedia*) i jarząb brekinia (*Sorbus torminalis*),

krzewy i krzewinki:

- 5) kosodrzewina (*Pinus mughus* = *Pinus mugo*),
- 6) sosna błotna (*Pinus uliginosa* = *Pinus mugo* sub-species *rotundata*),

- 7) brzoza niska (*Betula humilis*) i brzoza karłowata (*Betula nana*),
- 8) woskownica europejska (*Myrica gale*),
- 9) wierzba borówkolistna (*Salix myrtilloides*) i wierzba lapońska (*Salix Lapponum* = *Salix lapponum*),
- 10) malina moroszka (*Rubus chamaemorus*),
- 11) wiśnia karłowata (*Cerasus fruticosa* = *Prunus fruticosa*),
- 12) szczodrzeniec zmienny (*Cytisus albus* = *Chamaecytisus albus*),
- 13) wawrzynek wilcze łyko (*Daphne mezereum*) i wawrzynek główkowy (*Daphne cneorum*),
- 14) rokitnik zwyczajny (*Hippophaë rhamnoides* = *Hippophaë rhamnoides*),
- 15) kłokoczka południowa (*Staphylea pinnata*),
- 16) bluszcz pospolity (*Hedera helix*),

- 17) różanecznik żółty (*Rhododendron flavum* = *Rhododendron luteum*),
- 18) chamedafne północna (*Chamaedaphne calyculata*),
- 19) wrzosiec bagienny (*Erica tetralix*),
- 20) barwinek pospolity (*Vinca minor*),
- 21) wiciokrzew pomorski (*Lonicera periclymenum*),
- 22) zimoziół północny (*Linnaea borealis*),
rośliny zielne:
- 23) długosz królewski (*Osmunda regalis*),
- 24) pióropusznik strusi (*Matteucia struthiopteris*),
- 25) podrzeń żebrowiec (*Blechnum spicant*),
- 26) jęczycznik zwyczajny (*Phyllitis scolopendrium*),
- 27) salwinia pływająca (*Salvinia natans*),
- 28) skrzyp olbrzymi (*Equisetum maximum* = *Equisetum telmateia*),
- 29) widłakowate (*Lycopodiaceae*) — wszystkie gatunki,
- 30) poryblin jeziorny (*Isoetes lacustris* = *Isoetes lacustris*) i poryblin kolczasty (*Isoetes setacea* = *Isoetes echinospora*),
- 31) goździki (*Dianthus*) — wszystkie gatunki, z wyjątkiem goździka kartuzka (*Dianthus carthusianorum*) i goździka kropkowanego (*Dianthus deltoides*),
- 32) tyszczec wiechowaty (*Gypsophila paniculata*),
- 33) lepnica litewska (*Silene lithuanica*),
- 34) pełnik europejski (*Trollius europaeus*),
- 35) pluskwica europejska (*Cimicifuga europaea*),
- 36) orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris*),
- 37) tojad (*Aconitum*) — wszystkie gatunki,
- 38) powojnik prosty (*Clematis recta*),
- 39) sasanki (*Pulsatilla*) — wszystkie gatunki,
- 40) zawilec narcyzowy (*Anemone narcissiflora*) i zawilec wielkokwiatowy (*Anemone sylvestris* = *Anemone sylvestris*),
- 41) miłek wiosenny (*Adonis vernalis*),
- 42) grzybień białe (*Nymphaea alba*) i grzybień północne (*Nymphaea candida*),
- 43) grąźel żółty (*Nuphar luteum* = *Nuphar lutea*) i grąźel drobny (*Nuphar pumilum* = *Nuphar pumila*),
- 44) warzucha polska (*Cochlearia polonica*),
- 45) rosiczki (*Drosera*) — wszystkie gatunki,
- 46) rojniki (*Sempervivum* i *Jovibarba*) — wszystkie gatunki,
- 47) parzydło leśne (*Aruncus silvester* = *Aruncus dioicus*),
- 48) ostrołódka kosmata (*Oxytropis pilosa*),
- 49) groszek wschodniokarpacki (*Lathyrus laevigatus*) i groszek szerokolistny (*Lathyrus latifolius*),
- 50) kotewka — orzech wodny (*Trapa natans*),
- 51) len złocisty (*Linum flavum*) i len włochaty (*Linum hirsutum*),
- 52) dyptam jesionolistny (*Dictamnus albus*),
- 53) mikołajek nadmorski (*Eryngium maritimum*),
- 54) arcydzięgiel litwor (*Archangelica officinalis* = *Angelica archangelica*),
- 55) mlecznik nadmorski (*Glaux maritima*),
- 56) pierwiosnka omączona (*Primula farinosa*),
- 57) pomocnik baldaszkowy (*Chimaphila umbellata*),
- 58) wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum* = *Polemonium caeruleum*),
- 59) żmijowiec czerwony (*Echium rubrum* = *Echium rus-sicum*),
- 60) pokrzyk wilcza jagoda (*Atropa belladonna* = *Atropa belladonna*),
- 61) lulecznica kraińska (*Scopolia carniolica*),
- 62) naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*) i naparstnica purpurowa (*Digitalis purpurea*),
- 63) gnidosz królewski (*Pedicularis sceptrum-Carolinum* = *Pedicularis sceptrum carolinum*) i gnidosz rozesłany (*Pedicularis silvatica* = *Pedicularis sylvatica*),
- 64) goryczki (*Gentiana* i *Gentianella*) — wszystkie gatunki, z wyjątkiem goryczki trojeściowej (*Gentiana asclepiadea*),
- 65) niebielistka trwała (*Sweetia perennis*),
- 66) grzybieńczyk wodny (*Limnanthemum nymphoides* = *Nymphoides peltata*),
- 67) zerwa kulista (*Phyteuma orbiculare*),
- 68) lobelia jeziorna (*Lobelia Dortmanna* = *Lobelia dort-manna*),
- 69) ożota zwyczajna (*Linosyris vulgaris* = *Aster linosyris*),
- 70) szarotka alpejska (*Leontopodium alpinum*),
- 71) arnika górską (*Arnica montana*),
- 72) omieg górski (*Doronicum austriacum*),
- 73) dziewięciśń popłocholistny (*Carlina onopordifolia*) i dziewięciśń bezłodygowy (*Carlina acaulis*),
- 74) ostrożeń pannoński (*Cirsium pannonicum*),
- 75) wężymord stepowy (*Scorzonera purpurea*),
- 76) kosatka kielichowa (*Tofieldia calyculata*),
- 77) ciemiężycza (*Veratrum*) — wszystkie gatunki,
- 78) zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*),
- 79) pajęcznica liliowata (*Anthericum liliago*),
- 80) lilia złotogłów (*Lilium martagon*),
- 81) szachownica kostkowata (*Fritillaria meleagris*),
- 82) śniedek cienkolistny (*Ornithogalum Gussonei* = *Ornithogalum gussonei*) i śniedek baldaszkowaty (*Ornithogalum umbellatum*),
- 83) szafirek miękolistny (*Muscari comosum*) i szafirek drobnokwiatowy (*Muscari botryoides*),
- 84) śnieżyca wiosenna (*Leucoium vernum*),
- 85) śnieżyca przebiśnieg (*Galanthus nivalis*),
- 86) mieczyk błotny (*Gladiolus paluster* = *Gladiolus palustris*) i mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*),
- 87) szafran spiski (*Crocus scepusiensis* = *Crocus vernus subspecies vernus*),
- 88) kosaćce (*Iris*) — wszystkie gatunki, z wyjątkiem kosaćca żółtego (*Iris pseudoacorus* = *Iris pseudacorus*),
- 89) turówka wonna (*Hierochloe odorata* = *Hierochloë odorata*),

- 90) ostnice (*Stipa*) — wszystkie gatunki,
 91) storczykowate (*Orchidaceae*) — wszystkie gatunki,
 grzyby:
 92) smardzowate (*Morchellaceae*) — wszystkie gatunki,
 93) szmaciak (*Sparassis*) — wszystkie gatunki,
 94) soplówka (*Hericium*) — wszystkie gatunki,
 95) modrzewnik lekarski (*Laricifomes officinalis*),
 96) flagowiec olbrzymi (*Meripilus giganteus*),
 97) żagiew okółkowa (*Polyporus umbellatus*),
 98) żagwica listkowata (*Grifola frondosa*),
 99) szyszkowiec luskowaty (*Strobilomyces floccopus*),
 100) podgrzybek pasożytniczy (*Xerocomus parasiticus*),
 101) purchawica olbrzymia (*Langermannia gigantea* = *Calvatia gigantea*),
 102) sromotnikowate (*Phallaceae*) — wszystkie gatunki,
 porosty:
 103) brodaczkowate (*Usneaceae*) — wszystkie gatunki,
 104) granicznikowate (*Stictaceae*) — wszystkie gatunki,
 105) pawężnicowate (*Peltigeraceae*) — wszystkie gatunki,
 z wyjątkiem pawężnicy rudawej (*Peltigera rufescens*)
 i pawężnicy drobnej (*Peltigera spuria*),
 106) tarczownicowate (*Parmeliaceae sensu lato*) — wszystkie gatunki,
 z wyjątkiem pustułki pęcherzykowatej (*Hypogymnia physodes*),
 tarczownicy bruzdkowanej (*Parmelia sulcata*) i płucnicy islandzkiej (*Cetraria islandica*),
 107) obrostnica (*Anaptychia*) — wszystkie gatunki,
 108) błyskotka (*Fulgensia*) — wszystkie gatunki,
 109) czasznik modrozielony (*ICmadophila ericetorum*),
 110) chruścik (*Stereocaulon*) — wszystkie gatunki,
 111) chrobotek (*Cladina*) — wszystkie gatunki.

§ 2. 1. W odniesieniu do dziko występujących roślin podlegających ochronie ścisłej, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3, zabrania się:

- 1) umyślnego niszczenia, zrywania, ścinania w całości lub części oraz pozyskiwania i wyrywania z naturalnych stanowisk,
- 2) zbywania, nabywania, przenoszenia oraz wywożenia za granicę w całości lub części w stanie świeżym lub przetworzonym.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczą wykonywanych czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki człowieka, a szczególnie: rolnej, leśnej i rybackiej.

3. Dopuszczalne jest ścinanie kłosów zarodnikowych roślin widłakowatych.

§ 3. 1. Jeżeli zmiany środowiska wywołane działalnością człowieka spowodują zagrożenie roślin podlegających ochronie ścisłej, wojewoda jest obowiązany, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej komisji ochrony przyrody, podjąć stosowne działania w celu zapewnienia trwałego zachowania danego gatunku i jego stanowisk bądź zapobieżenia lub ograniczenia szkód.

2. Podejmowanie działań, o których mowa w ust. 1, może w szczególności dotyczyć:

- 1) utrzymywania tradycyjnych form użytkowania obszaru, na którym występuje zagrożony gatunek roślin,
- 2) kształtowania biotopu dla ochrony zagrożonego gatunku roślin,
- 3) zabiegów związanych z reprodukcją roślin.

§ 4. Uznaje się za podlegające ochronie częściowej następujące dziko występujące gatunki roślin leczniczych i przemysłowych:

porosty:

- 1) płucnica islandzka (*Cetraria islandica*)

krzewy i krzewinki:

- 2) porzeczka czarna (*Ribes nigrum*),
- 3) wilżyna ciernista (*Ononis spinosa*),
- 4) kruszyna pospolita (*Frangula alnus*),
- 5) bagno zwyczajne (*Ledum palustre*),
- 6) mącznica lekarska (*Arctostaphylos uva-ursi*),
- 7) kalina koralowa (*Viburnum opulus*),

rośliny zielne:

- 8) paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*),
- 9) kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*),
- 10) pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*) i pierwiosnka lekarska (*Primula officinalis* = *Primula veris*),
- 11) marzanna wonna (*Asperula odorata* = *Galium odoratum*),
- 12) centuria pospolita (*Centaurium umbellatum* = *Centaurium erythraea subspecies erythraea*),
- 13) goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea*),
- 14) kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*),
- 15) konwalia majowa (*Convallaria maialis* = *Convallaria majalis*),
- 16) turzyca piaskowa (*Carex arenaria*),
- 17) turówka leśna (*Hierochloë australis*),

grzyby:

- 18) wszystkie gatunki, z wyjątkiem określonych w § 1 pkt 92—102.

§ 5. 1. Pozyskiwanie roślin dziko występujących lub ich części objętych ochroną częściową może odbywać się tylko na obszarach i w ilościach uzgodnionych przez zainteresowane zbiorem podmioty gospodarcze z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

2. Podmioty gospodarcze, które uzyskały zgodę na pozyskiwanie i obrót roślinami lub ich częściami, mogą dokonywać tych czynności wyłącznie przez osoby imiennie przez nie upoważnione.

§ 6. 1. Ograniczeń, o których mowa w § 5, nie stosuje się do:

- 1) zbioru grzybów w celach konsumpcyjnych,
- 2) usuwania grzybów niszczących materiały, budynki lub uniemożliwiających prowadzenie racjonalnej gospodarki,
- 3) zwalczania grzybów zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka.

2. Przy zbiorze grzybów zabrania się rozgrzebywania ściółki leśnej.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 kwietnia 1983 r. w sprawie wprowadzenia gatunkowej ochrony roślin (Dz. U. Nr 27, poz. 134).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa: S. Żelichowski